



# זהר הקדוש עם ביאור הכתר והכבוד

פרשת בהעלותך • מדרגות בהשגות התורה



העליון, כלומר, כשהם נמצאים בעולם העליון הם בבחינת 'רוחות', אבל בשעתא דנחתין לתתא מתלבשי בלבושא דהאי עלמא - בשעה שיורדים למטה בעולם הזה, הם מתלבשים בלבוש של עולם הזה כדמות גוף האדם, ואי לאו מתלבשי בלבושא כגוונא דהאי עלמא - ואם לא היו מתלבשים בלבוש שהוא כעין העולם הזה, לא יכלין למיקם בהאי עלמא - לא היו יכולים לעמוד ולסבול את הגשמיות שבעולם הזה, ולא סביל לון עלמא - והעולם לא היה סובל אותם מחמת עוצם קדושתם.

ואי במלאכי כף - ואם במלאכים כך הוא, שצריכים להתלבש כשיורדים מעולם העליון לעולם הזה, אם כן אורייתא דברא להו - התורה שבראה את המלאכים, וברא עלמין פלהו וקיימין בגינה - ובראה את כל העולמות, ובעבורה הם מתקיימים, אם כן בוודאי שהיא יותר עליונה מן המלאכים, שהרי המלאכים שורשם בעולם הבריאה, ואילו התורה שורשה מאצילות, על אחת כמה וכמה, כיון דנחתת להאי עלמא - שכיון שירדה התורה לעולם הזה, אי לאו דמתלבשא בהני לבושי דהאי עלמא - אם לא שהיתה מתלבשת באלו הלבושים של העולם הזה, לא יכלי עלמא למסביל - לא היו יכולים בני העולם לסבול אותה מחמת רזי התורה והסודות שבה. ולהלן יבאר רבי שמעון שלבושי התורה הם הסיפורים.

ומוהיר רבי שמעון לאדם המחשיב את סיפורי התורה כעיקר.

ועל דא - ועל כן, הואיל שהתורה מוכרח להתלבש בלבוש, האי ספור דאורייתא, לבושא דאורייתא איהו - אלו הסיפורים שבתורה הם הלבושים של התורה, ואף שהסיפור אמת שהרי אין מקרא יוצא מידי פשוטו, אבל ודאי אין הכוונה רק לפשוטו, ולכן מאן דחשיב דהוא לבושא איהו אורייתא ממש ולא מלה אחרא - מי שחושב שלבוש זה הוא התורה ממש ולא דבר אחר, תיפח רוחיה - תצא רוחו וימות, מפני שמבזה כבוד התורה, ולא יחא ליה חולקא בעלמא דאתי - ולא יהיה לא חלק בעולם הבא, משום שבעולם הבא יתגלו סודות התורה, ומי שאינו מאמין בהם לא יזכה להביט בהם, כגון כף - ומפני זה אמר דוד (שם קיט יח) 'גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך', ומשמעו, שדוד המלך ביקש שיתגלו עיניו להביט ולהבין מה דתחות לבושא דאורייתא - במה שמסתתר מתחת לבוש של התורה, שהם סודות התורה, ונקרא 'נפלאות' מלשון נפלא ונסתר.

לאחר שהתבאר שסיפורי התורה הם לבוש, מוסיף רבי שמעון כי גוף התורה הוא תרי"ג מצוות.

תא חזי - בא וראה, אית לבושא דאתחזי לכלא - יש לבוש הנראה לכלום, ואיננו טפשיין פד חמאן לבר נש בלבושא דאתחזי לון

במאמר שלפנינו רבי שמעון מבאר כי אפילו בסיפורי התורה יש בהם סודות עליונים. כי יש לתורה לבוש שהוא הסיפורים, גוף שהוא תרי"ג מצוות, נשמה שהיא סודות התורה, ונשמה לנשמה שתתגלה עניינה לעתיד לבוא, והעיקר הוא להאחוז בנשמת התורה.

רזי התורה נתלבשו בסיפורים גשמיים.

רבי שמעון אמר, ווי להוא פר נש דאמר דהא אורייתא אתא לאחזאה ספורין בעלמא ומלין דהדיוטי - אוי לאותו אדם שאומר שתורתינו באה להראות סיפורים פשוטים ודברי הדיוטות, כגון סיפורי לבן ועשו וכדומה, דאי הכי אפילו בזמנא דא אנו יכלין למעבד אורייתא במלין דהדיוטי ובשבחא יתירי מקלהו - שהרי אם כן, אפילו בזמן הזה אנו יכולים לעשות תורה מדברי הדיוטות, ועוד יותר סיפורים משובחים מהם. כי בתורה יש דברים שנראים רק סיפורים, ובספרי הקורות יש סיפורים הנראים יותר יפה מסיפורי התורה. ומוסיף רבי שמעון, אי לאחזאה מלה דעלמא - ואם יאמר אדם, שהתורה באה להראות את דברי עולם הזה, אינו כן, שהרי אפילו איננו קפסיירי דעלמא אית בינייהו מלין עלאין יתיר - אפילו אותם שרים ושליטים בעולם, יש ביניהם דברים יותר מעולים, שהרי הם משתמשים בשמות הטומאה היוצאים מן התורה, אי הכי גזיל אבתרייהו ונעביד מנייהו אורייתא כהאי גוונא - ואם כן, נלך אחריהם ונעשה מהם באותו אופן תורה. אלא, בני ישראל שלומדים את התורה לשמה ונעשית להם סם החיים, יודעים כי כל מלין דאורייתא מלין עלאין ורזין עלאין - כל דברי התורה הם דברים עליונים וסודות עליונים, אבל שרים ושליטים בעולם שמחשיבים את התורה כסיפורים בעלמא ונעשית להם סם המות, משתמשים בשמות הטומאה.

ומבאר רבי שמעון, שכשם שכשהמלאכים יורדים לעולם הזה הם מתלבשים בלבוש מהעולם הזה, כך התורה שהיא עליונה מהם, על אחת כמה וכמה שצריכה להתלבש בסיפורים גשמיים.

תא חזי - בא וראה למה נכתב בתורה סיפורים בעלמא. כי עלמא עלאה - עולם העליון, שהוא בינה הרמוז באות ה' ראשונה שבשם הו"ה, ועלמא תתאה - עולם התחתון, שהוא מלכות הרמוזה באות ה' אחרונה שבשם הו"ה, כד מתקלא אתקלו - במשקל אחד נשקלו,

כלומר, שמכוונים זה כנגד זה, כי שניהם מרומזים באותיות ה' שבשם הו"ה. ולכן בני ישראל לתתא - שלמטה, הרומז למלכות, הם כנגד מלאכי עלאי לעילא - המלאכים העליונים שלמעלה, הרומז לבינה. ומבאר רבי שמעון, והרי מלאכי עלאי פתיב בהו - כתוב בהם במלאכים העליונים (תהלים קד ד) 'עושה מלאכיו רוחות', ומשמעו, שהמלאכים הם בחינת 'רוחות' שאינם מלוכשים בגוף גשמי, האי באתר עלאה - וכל זה הוא במקום

רבי שמעון אמר, ווי להוא פר נש דאמר דהא אורייתא אתא לאחזאה ספורין בעלמא ומלין דהדיוטי, דאי הכי אפילו בזמנא דא אנו יכלין למעבד אורייתא במלין דהדיוטי ובשבחא יתירי מקלהו, אי לאחזאה מלה דעלמא, אפילו איננו קפסיירי דעלמא אית בינייהו מלין עלאין יתיר, אי הכי גזיל אבתרייהו ונעביד מנייהו אורייתא כהאי גוונא, אלא כל מלין דאורייתא מלין עלאין ורזין עלאין.

תא חזי, עלמא עלאה ועלמא תתאה כחד מתקלא אתקלו, ישראל לתתא מלאכי עלאי לעילא, מלאכי עלאי פתיב בהו (תהלים קד ד) 'עושה מלאכיו רוחות', האי באתר עלאה, בשעתא דנחתין לתתא (אף על גב דנחתין), מתלבשי בלבושא דהאי עלמא, ואי לאו מתלבשי בלבושא כגוונא דהאי עלמא, לא יכלין למיקם בהאי עלמא, ולא סביל לון עלמא.

ואי במלאכי כף, אורייתא דברא להו וברא עלמין פלהו וקיימין בגינה, על אחת כמה וכמה כיון דנחתת להאי עלמא, אי לאו דמתלבשא בהני לבושי דהאי עלמא, לא יכלי עלמא למסביל.

ועל דא האי ספור דאורייתא, לבושא דאורייתא איהו, מאן דחשיב דהוא לבושא איהו אורייתא ממש, ולא מלה אחרא, תיפח רוחיה, ולא יחא ליה חולקא בעלמא דאתי, כגון כף אמר דוד (שם קיט יח) 'גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך', מה דתחות לבושא דאורייתא.

תא חזי, אית לבושא דאתחזי לכלא, ואיננו טפשיין פד חמאן לבר נש בלבושא דאתחזי לון

ונשמה, ונשמה לנשמה. ומבאר רבי שמעון, **שמיא וחיליהון אלין אינון לבושא** - השמים וצבאם, שהם עולמות בריאה יצירה ועשיה, הם לבוש השכינה, והם כנגד סיפורי התורה שבהם נתלבשו המצוות. **וכנסת ישראל דא גופא** - וכנסת ישראל שהיא השכינה הקדושה ספירת המלכות, היא בחינת הגוף, והם כנגד תר"ג מצוות התורה כי השכינה נקראת 'מצוה', **דמקבלא לנשמתא דאיהי** - שהגוף - מלכות מקבלת את הנשמה שהיא זעיר אנפין הנקראת **תפארת ישראל**, והם כנגד סודות התורה, **ועל דא איהו גופא לנשמתא** - ועל כן הוא גוף לנשמה, כלומר, כי מעשה המצוות בפשטותם הם גוף והיכל לתורת הסוד. ומוסיף רבי שמעון, **נשמתא דאמרן, דא** - הנשמה שאמרנו, שהוא כנגד סודות התורה, ונקראת **תפארת ישראל, דאיהי אורייתא ממש** - שהיא התורה ממש, **ונשמתא לנשמתא דא איהו עתיקא קדישא** - ונשמה לנשמה זה סוד השלוש ספירות הראשונות כתר חכמה בינה הנקראים 'עתיקא קדישא', ואורם מתלבש בזעיר אנפין, ואור זה לא יתגלה לנו רק לעתיד לבוא בעת שיזדככו כל הנבואים, והיו מוכנים הצדיקים להבין את אותם הסודות. **וכלא אחיד דא בדא** - והכל אחוז זה בזה, כי עתיקא קדישא מתלבש בזעיר אנפין, וזעיר אנפין במלכות, ומלכות מתלבשת בעולמות בריאה יצירה ועשיה.

ומסיים רבי שמעון מעין הפתיחה. **ווי לאינון חייביא דאמרי דאורייתא לאו איהי אלא ספורה בעלמא** - אוי לאלו הרשעים שאומרים שהתורה אינה אלא סיפורים פשוטים, **ואינון מסתפלי בלבושא דא ולא יתיר** - והם מסתכלים בלבוש הזה ולא יותר. ומאידך, **זקאין אינון צדיקייא דמסתפלי באורייתא פדקא יאות** - אשריהם הצדיקים שמסתכלים בתורה כראוי, **חמרא לא יתיב** - וכמו שהיין לא יושב ומתקיים **אלא בקנקו ובחבית, כף אורייתא לא יתיב אלא בלבושא דא** - כך התורה אינה מתיישבת ומתקיימת אלא בלבוש הזה, ואי אפשר שתתגלה התורה בלי הסיפורים כנזכר לעיל, **ועל דא לא בעי לאסתפלא אלא במה דאית תחות לבושא** - ועל כן אינו צריך אלא להסתכל במה שהוא מתחת הלבוש הזה, דהיינו בגוף התורה - תר"ג המצוות, ובנשמת התורה - סודות התורה, **ועל דא פל אינון מלין וכל אינון ספורין** - ועל כן כל אלו הדברים וכל אלו הסיפורים, **לבושין אינון** - הם רק לבושים.

**שפירא** - ואותם הטיפשים כשוראים בן **מסתפלין יתיר** - אינם מסתכלים ומתבוננים יותר בפנימיות האדם עצמו ודנים אותו על פי לבושו ההדור, ובדעתם לבושו הוא העיקר, אבל באמת **חשיבו דהוא לבושא גופא** - החשיבות ועיקר של אותו הלבוש הוא הגוף המתלבש בו, **וחשיבותא דגופא נשמתא** - וחשיבות של הגוף היא הנשמה המלוכשת בתוכו. **כהאי גוונא אורייתא אית לה גופא** - כעין זה התורה יש לה גוף, **ואינון פקודי אורייתא דאקרון** - והם התר"ג מצוות התורה, דיניהם והלכותיהם, שנקראים **גופי תורה**, **האי גופא מתלבשא בלבושין דאינון ספורין דהאי עלמא** - והגוף הזה - תר"ג מצוות מתלבש בלבושים שהם הסיפורים של העולם הזה.

ומבאר רבי שמעון, ארבע מדרגות בתורה. **טפשיין דעלמא לא מסתפלי אלא בההוא לבושא דאיהו ספור דאורייתא** - הטיפשים שבעולם אינם מסתכלים אלא בלבוש ההוא שהוא סיפור התורה, **ולא ידעי יתיר ולא מסתפלי במה דאיהו תחות ההוא לבושא** - ואינם יודעים יותר, ואינם מסתכלים במה שמסתתר תחת הלבוש ההוא. **ויש אנשים שהם במעלה יתירה, והם אינון דידעין יתיר** - אלו שיודעים יותר מן הטיפשים, **לא מסתפלו בלבושא, אלא בגופא דאיהו תחות ההוא לבושא** - כי אינם מסתכלים בלבוש שהוא סיפורי התורה, אלא בגוף התורה שהוא מתחת ללבוש הזה, שהם תר"ג מצוות התורה. **ויש אנשים שהם במעלה יתרה מזו, והם חפמיין עבדי דמלכא עלאה, אינון דקיימו בטורא דסיני** - החכמים עבדי המלך העליון, אלו שעמדו בהר סיני, **לא מסתפלי אלא בנשמתא** - אינם מסתכלים אלא בנשמה, שהם סודות התורה שקיבלו בני ישראל בהר סיני, **דאיהי עקרא דכלא אורייתא ממש** - שהיא העיקר של כל התורה ממש, ומוסיף רבי שמעון, **ולזמנא דאתי זמינין לאסתפלא** - ולעתיד לבא הם עתידים להסתכל בתורה במדרגה יותר עליונה, **בנשמתא דנשמתא דאורייתא** - בנשמה של נשמת התורה, שהיא דרך יותר נעלמת ונסתרת, אשר בעולם הזה אין בכוחנו להכירה וללומדה.

לאחר שהתבאר שיש בתורה לבוש גוף נשמה ונשמה לנשמה, מבאר רבי שמעון שכן יש בעולם העליון. **תא חזי** - בא וראה, **הכי גמי לעילא** - כך הוא גם למעלה בעולם העליון, **אית לבושא, וגופא, ונשמתא, ונשמתא לנשמתא** - יש לבוש, וגוף,

**שפירא, לא מסתפלין יתיר, חשיבו דההוא לבושא גופא, וחשיבותא דגופא נשמתא.**  
**כהאי גוונא אורייתא אית לה גופא, ואינון פקודי אורייתא דאקרון גופי תורה,**  
**האי גופא מתלבשא בלבושין דאינון ספורין דהאי עלמא, טפשיין דעלמא לא מסתפלי אלא בההוא לבושא, דאיהו ספור דאורייתא, ולא ידעי יתיר, ולא מסתפלי במה דאיהו תחות ההוא לבושא, אינון דידעין יתיר, לא מסתפלו בלבושא אלא בגופא דאיהו תחות ההוא לבושא, חפמיין עבדי דמלכא עלאה, אינון דקיימו בטורא דסיני, לא מסתפלי אלא בנשמתא, דאיהי עקרא דכלא אורייתא ממש, (ולעלמא) ולזמנא דאתי זמינין לאסתפלא בנשמתא דנשמתא דאורייתא.**  
**תא חזי, הכי גמי לעילא אית לבושא, וגופא, ונשמתא, ונשמתא לנשמתא, שמיא וחיליהון אלין אינון לבושא, וכנסת ישראל דא גופא, דמקבלא לנשמתא דאיהי תפארת ישראל, ועל דא איהו גופא לנשמתא, נשמתא דאמרן דא תפארת ישראל דאיהי אורייתא ממש, ונשמתא לנשמתא דא איהו עתיקא קדישא, וכלא אחיד דא בדא.**  
**ווי לאינון חייביא דאמרי דאורייתא לאו איהי אלא ספורה בעלמא, ואינון מסתפלי בלבושא דא ולא יתיר, זקאין אינון צדיקייא דמסתפלי באורייתא פדקא יאות, ואינון מסתפלי במה דאית תחות לבושא, ועל דא לא בעי לאסתפלא אלא במה דאית תחות לבושא, ועל דא פל אינון מלין וכל אינון ספורין, לבושין אינון.**

**נפשי צמאה לדעת נל רז סודר**

זוהר הקדוש המבואר < עם פירוש "הכתר והכבוד" >  
 ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומד, עם מקורות וביאורים על פי גדולי המפרשים

מרכז הזמנות: 1800-22-55-66

ארה"ב: 437-0054 (718) | אירופה: 0176-8806-44-20-20  
 להשיג בחנויות הספרים המובחרות

מכון ישרים - יושבים - נדון  
 קצת זוהר  
 ישיבת אביר ע"ה  
 אור מאיר שמוחה  
 נהריה